

Folketinget – Udenrigsudvalget

Christiansborg, den 6. juni 2005

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere.

Optegnelser fra Udenrigsudvalgets møde med professor Wiseman Nkuhlu, formand for NEPAD's styrekomité, den 3. juni 2005

Udenrigsudvalget havde den 3. juni 2005 et møde med professor Wiseman Nkuhlu, formand for NEPAD's styrekomité.

Prof. Nkuhlu præsenterede kort NEPAD (New Partnership for Africa's Development). Med lanceringen af NEPAD ønskede de afrikanske ledere at tage ejerskab og ansvar for udvikling af det afrikanske kontinent. Initiativet fokuserede på visioner og principper, som man ønskede udbredt i de afrikanske lande. NEPAD var en komplementær organisation til Den Afrikanske Union (AU), og man måtte se på samspillet mellem de to. I forhold til AU var der større spillerum inden for NEPAD.

I NEPAD havde man fået etableret en review-mekanisme, der skulle fokusere på deltagelandenes politiske og økonomiske regeringsførelse. NEPAD spillede en vigtig rolle som facilitator og igangsætter. I review-processen var der lagt op til at se på parlamenternes indflydelse, valg handlinger, retssystemet m.v. Samtidig ville civilsamfundet og den private sektor blive inddraget. Fra afrikansk side anerkendte man behovet for - også over for verdenssamfundet - at demonstrere politisk vilje og iværksætte konkrete initiativer inden for demokrati og menneskerettighedsområdet, bekæmpe korruption m.v.

Nkuhlu takkede for den hidtidige danske støtte. Sammen med de nordiske lande havde Danmark været med til at yde støtte til etableringen af NEPAD's sekretariat i opstartsfasen. På nuværende tidspunkt havde de afrikanske lande overtaget finansieringen af sekretariatet og NEPAD's mødeaktiviteter i øvrigt.

Derudover fremhævede Nkuhlu indsatsområderne landbrug og infrastruktur, hvor der var behov for en særlig indsats. De afrikanske ledere havde sammen med donorerne ikke prioriteret fødevarerproduktionen højt nok. Derfor var der ikke investeret nok, og produktionen var for lav. De to sektorer var helt centrale, hvis Afrika skulle skabe vækst og udvikling, både i form af beskæftigelse og tiltrækning af private investeringer.

Den seneste tids rapporter forud for topmødet i september var et nyttigt redskab til at give et opdateret billede af problemerne og kunne være med til at anvise gode løsninger. Det ændrede dog ikke ved den afrikanske dagsorden, der allerede var fastsat for den kommende tid.

Nkuhlu fremhævede i den forbindelse 5 konkrete prioritetsområder for NEPAD frem til topmødet i september 2005 og i tiden derefter. For det første ønskede man flerårig støtte til AU's freds- og sik-

kerhedsprogram. I forlængelse af Afrika-kommissionens udspil var en drøftelse heraf i gang. For det andet var der behov for fornyet fokus på både kvaliteten og kvantiteten af den internationale bistand. På internationalt plan var der givet tilsagn om øget bistand til Afrika, som endnu ikke var blevet indfriet. En fordobling af den internationale bistand over de næste tre år ville være et vigtigt skridt. En række lande havde iværksat forbedringer i form af øget demokrati og god regeringsførelse, men det måtte følges op med reelle forbedringer inden for beskæftigelse, uddannelse, sundhed m.v. Og her måtte det internationale samfund bidrage. For det tredje ønskede man at etablere en særlig NEPAD-fond. Fonden skulle tiltrække ressourcer, eksempelvis en vis procentdel af bistanden til Afrika, som kunne bruges til aktiviteter i alle NEPAD-lande. For indeværende var tendensen, at donorerne flokkedes om de samme lande og de samme aktiviteter. Med en sådan fond kunne man imidlertid fordele midler til lande alt efter behov. For det fjerde påpegede Nkuhlu behov for en retfærdig verdenshandel. Spørgsmålet om landbrugssubsidier stod højt på dagsordenen. For det femte blev spørgsmålet om gældslettelse fremhævet. Der var flere forskellige forslag om multilateral gældslettelse i spil, som man håbende kunne realiseres.

Om NEPAD's fremtidige rolle sagde Nkuhlu, at den mest sammenlignelige vestlige organisation nok var OECD. NEPAD beskæftigede sig med forskellige aspekter af vækst og udvikling og iværksatte forskning på området. I NEPAD kunne man drøfte emner, som var umulige at tage op i AU-regi. Man var ikke bange for at tage emner op. Eksempelvis var NEPAD's hiv/aids-strategi en af de mest progressive på området. Review-mekanismen ville aldrig været blevet godkendt i AU. På længere sigt forestillede han sig, at review-mekanismen blev etableret som en selvstændig institution med egen autonomi.